

De små, små ögonblicken

Karin Broos pågående utställning på Liljevalchs *Svart sol* är en inträngande studie i ödslighet, ensamhet och melankoli. *Ögonblick av liv – ögonblick av död* fladdrar förbi, tätt intill varandra.

Broos alla målningar av de tre döttrarna, dessa unga, vackra, svala kvinnor med blicken någon annanstans griper tag och etsar sig fast. Det är mästerligt målade vardagliga motiv som i sin stillsamhet rymmer en tydlig nerv av mystiska och motsägelsefulla stämningar. Bilderna känns fångade i stunden, som om tiden stoppats. Det är både rofyllt och vemodigt, sorgligt och vackert. Karin Broos verkar vilja att vi fäster blicken på de små, små ögonblicken, de vardagliga detaljerna. De som så lätt glöms bort.

Mörkret och det förgängliga lurar som en ständigt medföljande skugga av det till synes idylliska i målningarna. Det finns alltid ett hotande mörker som ligger mycket tätt intill skönheten. Det är två sidor av samma mynt.

Här skildras ensamheter av olika slag. På avskalade hotellrum, på mörka bakgator och i övergivna restauranger. Fastän det finns flera personer på målningarna är var och en ofrånkomligt ensam. Solitär. *Man kan ju aldrig riktigt nå en annan människa*, säger Karin Broos. Men längtan efter värme, närhet och ömhet finns hela tiden där mitt i all sorg och melankoli, så fint skildrad till exempel i målningen *Moderns ljus*.

Tankarna går ofrånkomligt till Edward Hopper, den amerikanska målaren som är mest känd för sina realistiska skildringar av ensamheten i samtida USA. I hans målningar spelar ljuset en avgörande roll för att skapa en närmast drömlig stämning. Vissa målningar ger även känslan av en underliggande oro, något som skaver. Karin Broos verkar i samma anda.

Det är som att bläddra i ett fotoalbum när man går mellan

salarna på Liljevalchs. Broos målningar har ofta ett fotografi som förlaga. Man slås snabbt av att nästan inget av verken hänger publikt, eller är sålt, de flesta finns förvarade hemma hos konstnären själv. Ett minnesrum. Här händer det att hon går runt och gör förändringar, förbättringar i sina målningar. Som när ett av barnbarnen vägrade vara med på en målning i gul tröja, då fick det bli en hund av henne i stället.

För nästan alla målningar som finns här inbegriper hennes familj, barn och barnbarn, hennes närmiljö, hennes djur som hästar och hundar.

Konstnären Karin Broos är en rutinmänniska, vill helst vara hemma och göra samma sak varje dag. Gå långpromenader i skogen med hundarna, simma, umgås med familjen. Det är också det hon skildrar i sina målningar. Hon säger själv att hon bär på en undergångskänsla. För i hennes konst utspelar sig inte bara scener ur familjelivet, utan här finns det också hela tiden något större, upplevelser av en deprimerande samtid, inte minst när det gäller miljö och klimat. I Värmland där hon bor försvinner skogen alltmer och kalhyggerna kryper allt närmare inpå knuten. Något vi också får ta del av i hennes målningar.

Det är enligt min mening sättet att skildra själva ljuset som bär upp Broos målningar och gör dem så starka och unika. Tunna, skira gardiner som silar ljuset i många verk, täcket över sängen i *Det stora blå*, som brer ut sig likt ett hav i olika nyanser. Ljuset i skogen som reflekteras så fantastiskt i vattnet i *Tjärn 1* eller oändlighetens ljus vid horisonten i *Sorgesång* med den vita hästen. För att bara nämna ett par favoriter.

I filmen *Ögonblick av liv, ögonblick av död*, som visas på utställningen och som gjorts av dottern **Sara** berättar Karin Broos en del om det som format hennes konstnärskap, medvetet och omedvetet. Systemen som dog av sjukdom i unga år, väninnan som mördades, barnet hon förlorade vid födseln och hennes egna allvarliga sjukdomar. För Karin Broos ligger det en

terapeutisk kraft i att måla. Hon använder sina personliga erfarenheter, tidigare händelser, drömmar och minnen när hon målar.

I samband med utställningen publiceras också en fin bok *Ögonblick av liv* med ett rikt urval av hennes verk. Där finns korta, personliga texter av konstnären själv samt lyrik av poeten och akademiledamoten **Jila Mossaed** som kan läsas såväl fristående som i dialog med målningarna. Jila Mossaed mötte Karin Broos första gången på flyktingförläggningen i Hagfors 1988 och de har kommit att bli nära vänner.

När jag lämnar Liljevalchs kommer jag plötsligt att tänka på ett citat av **Elfriede Jelinek** som för mig sammanfattar hela utställningen:

"Ljuset måste man alltid söka efter, finna en källa till. Mörkret är alltid där."

Text: Heléne Nellvik

Ingångsbild: Det stora blå

Svart sol

Liljevalchs, Stockholm

Pågår t o m 27 augusti 2023

Flytande av Karin Broos

Karin Broos är född 1950 i Uppsala och sedan 1975 bosatt i Östra Ämtervik i Värmland. Utbildad vid nederländska konstakademin. Arbetar mest som målare men är också utbildad tecknare och grafiker. Tillsammans med sin familj driver hon även [Alma Löv Museum](#).

Svart sol är Karin Broos hittills mest omfattande utställning och inrymmer flertalet nya verk som aldrig tidigare visats för publik.